

Kleur in

REEFSECRETS

12

het rifaquarium

Deel 1

REEFSECRETS

13

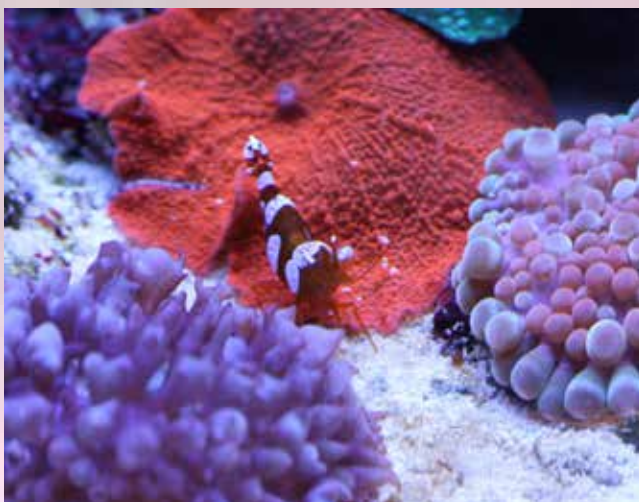
SPS-koralen houden is vaak het moeilijkste en zeker niet het goedkoopste onderdeel in onze hobby. Met dit artikel probeer ik aan te tonen hoe het mogelijk is om een kleurrijk zeewateraquarium te houden, dat technisch gezien niet extreem arbeids- en/of kapitaalintensief is. Een zeewateraquarium houden is sowieso geen echt goedkope hobby, maar we gaan nu proberen het niet duurder te maken dan strikt nodig is en we proberen er ook voor te zorgen dat we niet enkel onderhoud dienen te plegen, maar dat we er vooral van kunnen genieten! Daar kan toch niemand iets op tegen hebben?

Tekst en foto's: Patrick Scholberg

Een kleurrijk aquarium met oren. Foto: Erik Paumen

Een eerste groep van mogelijke kandidaten zijn de "oren" of schijfanemonen. Tot voor enkele jaren kenden we in de liefhebberij enkel de "gewone" *Discosoma*- en *Rhodactis*-soorten waartoe de mooie rode, blauwe/paarse en groene oren behoren, al dan niet met strepen of ribbeltjes. Sinds enkele jaren bereiken ons ook de veelal fraai gekleurde *Ricordea*, zowel *R. yuma* als *R. florida* kunnen echte blikvangers zijn en kleuraccenten brengen.

Een variatie aan oren

In tegenstelling tot de vorige oren vermeerderen de *Ricordea*'s zich veelal veel trager, de eisen die ze stellen zijn gelijklopend.

Ricordea florida

Correcte waterwaarden zijn zeker goed, een iets zwaardere waterbelasting, zeker wat het nitraat betreft, is helemaal geen probleem. Een plaatsje in het aquarium dat beschermt is tegen zowel wat betreft stroming als verlichting, geniet de voorkeur. Op plaatsen waar de lichtbehoevende koralen het minder goed doen, kunnen we deze soorten dus uitstekend plaatsen.

De laatste jaren komen dan ook steeds meer zeer fraai gekleurde exemplaren in de handel, terwijl de eisen die ze stellen gelijklopend zijn. De prijs kan bovendien vaak nog heel goed meevallen voor degene die de prijzen een beetje vergelijkt.

Ook bij de zachte koralen zijn er heel mooi gekleurde exemplaren, ik denk in dit geval aan *Litophyton*.

nr 1 - 2017

Daar kennen we de fraaie lichtroze vorm die enorm snel kan groeien en behoorlijk groot kan worden. De crème-keurige vorm van de Rode Zee met roze stam is naar mijn mening nog mooier, maar groeit véél trager. De ervaring leert me dat je ze beter niet samen plaatst, omdat de trage groeivorm dan helemaal onderdrukt wordt tot hij uiteindelijk wegwijnt.

Voor de goede orde moet ik wel melden dat *Litophyton* correcte waterwaarden wel op prijs stelt. Het moet geen topwater zijn zoals bij de zeer gevoelige SPS, maar het mag toch niet de pan uit swingen, een licht verhoogd nitraatgehalte is niet problematisch (onder de 15 a 20 mg/l).

Litophyton, snelgroeiende variant, flatterende foto door gebruik van de Coral+ T5 lamp

Litophyton, variant van de rode zee

Een ander koraal dat ongeveer dezelfde eisen stelt is de *Cespitularia*. Hier moet ik wel aanmerken dat dit koraal uitermate transportgevoelig kan zijn en daardoor heel snel verloren gaat. Het wordt dan stelselmatig kleiner en lost dan gewoon op in het water, wat verrassend snel kan gebeuren.

Een koraal dat hier nauw bij aansluit en uitermate fraai kan waaieren is *Xenia*. Hoewel ik dit niet kan beschouwen als zeer kleurrijk, kan een mooi vlak *Xenia* uitermate fraai zijn en rustgevend overkomen in het rif. Ook hier weer: er zijn aquarianen die dit koraal op termijn niet kunnen houden, terwijl er blijkbaar geen reden kan gevonden worden waarom het koraal het niet goed doet. Soms kan het zijn dat links in het aquarium de groei uitbundig is en rechts alles wegwijnt.

Cespitularia

Voor mij heeft dit koraal een signaalfunctie: doet het koraal het goed, dan zal dat voor de meerderheid van de koralen ook in orde zijn, zo niet weet ik dat ik moet ingrijpen.

Toch is een waarschuwing hier op haar plaats, *Xenia* kan woekeren en koralen versmachten.

Niet voor niets plaats men het in Amerika in sumps op koraalbrokken om deze nadien uit te lichten voor verdere *Xenia* groei waardoor voedingsstoffen uit het aquarium verwijderd worden.

Erg gelijkend op *Xenia* maar niet pompend zijn de *Anthelia* soorten, waarvan we ook mooi gekleurde exemplaren kennen, ik denk hierbij aan de "koperdraad" *Anthelia*. De verzorging van mooie *Anthelia*-soorten is doorgaans toch iets gemakkelijker dan de zachte koralen die iets meer eisen stellen. De verlichting hoeft niet zo intens te zijn. Ook de waterwaarden mogen, maar moeten niet, zo op punt staan als voor gevoelige koralen. Een beetje belasting zorgt vaak voor een snellere groei, wel stelt dit koraal prijs op voldoende krachtige stroming.

rainbow trachyphyllia

Koperdraad Anthelia. Foto: www.miniriff.de

Dan hebben we ook nog de fraai gekleurde *Briareum*- en *Pachyclavularia*-soorten, in de praktijk blijkt het niet zo simpel het onderscheid te maken. Deze koralen stellen een behoorlijke stroming en verlichting op prijs. Bovenaan plaatsen in het aquarium heeft dan zijn voordelen, ook al omdat, indien we dit koraal kort bij de overloop plaatsen, de groei optimaal is door het voedsel dat het dan wegvangt voor dit via de overloop verdwijnt. Ook hier weer de waarschuwing dat dit koraal behoorlijk kan woekeren en mogelijk menig ander koraal kan verstikken.

Een fraai kleurcontrast met *Briareum* of *Pachyclavularium*

De groep van de *Palythoa* en vooral de *Zoanthus* mag ik zeer zeker niet vergeten. Vooral voor de kleinere aquaria en de nano's zijn zij van grote betekenis. Er zijn aquaria te vinden waar ze de bovenhand hebben en die uitermate mooi gekleurd zijn. Vaak, als we dan wat met de verlichting spelen, kunnen we schitterende resultaten verkrijgen waar menig SPS-liefhebber kan bij watertanden.

Ook hier zijn weer enkele opmerkingen te maken. Stenen met meerdere soorten op, kunnen in het begin uitermate kleurrijk zijn, maar langzaam zal toch één soort de bovenhand krijgen.

Daarom mijn advies: één soort per steen en graag tussenin wat ruimte laten, zodat elke soort of variëteit kan blijven gedijen.

Ook de nodige aandacht besteden aan het hanteren van deze koralen omwille van het mogelijk vrijkomen van palytoxines al dan niet via aerosole weg. Zeer zeker hier uitermate voorzichtig mee omspringen, ook als je in het verleden er nooit last van had, de gevolgen kunnen zeer ingrijpend zijn.

Wat de verlichting betreft zijn er liefhebbers geweest waar de koralen het alles behalve deden onder LED-verlichting. Mijn voorkeur voor deze koralen gaat uit naar T5 ondersteund met Royal Blue Led voor de schittering en de fluo-effecten.

Wat de waterwaarden betreft stellen ze weinig eisen en de verlichting moet zeker niet excessief zijn. Stroming moet in die mate voldoende zijn dat er geen detritus ophoping in het koraal ontstaat.

Opletten voor slakjes en ganzenvoetjes die zich tegoed doen aan de poliepen, ook koraalvlinders en vijlvissen kunnen zich hier schuldig aan maken.

De bedoeling van dit artikel is niet volledig te zijn, enkel wat inspiratie aan te reiken om op vrij eenvoudige wijze je aquarium van de nodige kleuraccenten te voorzien zonder de meest exclusieve apparatuur te moeten bezitten, er enorm veel tijd aan te moeten besteden of er fortuinen aan te moeten besteden.

Ook de vorm kan het verschil maken, hier een *Rhodactis osculifera*

In een volgend deel ga ik dieper in op een aantal gemakkelijk te verzorgen steenkoralen die min of meer onder dezelfde noemer te plaatsen zijn.

